

Perustelut ja taustatietoa suositukseen lastenohjaajan tehtävään toistaiseksi palkattavan tutkinnosta

Yhteiskunnan koulutusjärjestelmässä tehtyjen muutosten vuoksi ja kirkon varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan työsuhteisissa tehtävissä tarvittavan osaamisen turvaamiseksi seurakunnille ja seurakuntayhtymille suositellaan, että lastenohjaajan tehtävään toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen palkattavalta työntekijältä edellytetään [Kirkon työmarkkinalaitoksen yleiskirjeen A 10/2020](#) mukaista

- kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoa (lastenohjaaja) tai
- muuta soveltuvaa tutkintoa.

Lastenohjaajan tehtävään valittavalta edellytetään 180 osaamispisteen laajuista Kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoa (lastenohjaaja), joka sisältää Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan lastenohjaajan tehtävässä tarvittavan erityisosaamisen, tai muuta soveltuvaa tutkintoa, jota on täydennetty riittävillä varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan tutkinnonosilla ja joka sisältää seurakunnan lastenohjaajan tehtävässä tarvittavan erityisosaamisen. (Ks. erillinen tiedosto kohdassa Tutkinnon täydentämisen vaihtoehdot.)

Kelpoisuuden tuottaa myös sellainen lapsi- ja perhetyön perustutkinto (lastenohjaaja), joka on suoritettu 31.12.2021 mennessä ja joka sisältää piispainkokouksen 9.9.2009 päätöksen mukaiset 52 opintopisteen laajuiset teologiaan, seurakunnan ja kirkon työhön sekä varhaiskasvatuksen alaan ja erityisesti kirkon varhaiskasvatukseen ja perhetoimintaan liittyvät opinnot.

Tehtävään on kelpoinen myös kirkkohallituksen nuorisotyönohjaajan viran haltijaa koskevan päätöksen ([Kirkon säädöskokoelma nro 164](#)) ja varhaiskasvatuksen ohjaajan viran haltijaa koskevan päätöksen ([Kirkon säädöskokoelma nro 165](#)) mukaisen tutkinnon suorittanut sekä aiempien piispainkokouksen lastenohjaajaa koskevien päätösten mukaisen tutkinnon tai koulutuksen suorittanut.

[Kirkon työmarkkinalaitoksen yleiskirjeen A/10 2020](#) mukainen kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto (lastenohjaaja) sisältää varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisalan

- pakolliset ammatilliset tutkinnon osat 'Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen' (40 osaamispistettä) ja 'Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan toteuttaminen' (30 osp) sekä
- valinnaisen pakollisen ammatillisen tutkinnon osan 'Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien työympäristössä' (25 osaamispistettä).

Näihin tutkinnon osiin ja niiden ammattitaitovaatimuksiin sisältyy vähintään 45 osaamispistettä teologiaan, seurakunnan ja kirkon työhön sekä varhaiskasvatuksen alaan ja erityisesti kirkon varhaiskasvatukseen ja perhetoimintaan liittyviä opintoja seuraavasti:

- 1) Raamatun, kristinuskon ja kirkon hengellisen elämään liittyviä teologisia opintoja sekä uskontoihin, katsomuksiin, arvoihin ja etiikkaan liittyviä opintoja vähintään 15 osaamispistettä
- 2) Varhaiskasvatuksen alan sekä erityisesti kirkon varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan ammattiopintoja vähintään 30 osaamispistettä.

Tämä periaate on vastaava kuin, mikä on käytössä useissa kirkon virkaan kelpoistavissa korkeakoulututkinnoissa.

Kelpoisuuden voi hankkia myös muita soveltuvia tutkintoja täydentämällä. Täydentävistä tutkinnon osista saa erillisen todistuksen sekä mahdollisesti erillisenä lisätietona maininnan kelpoisuudesta. (Ks. erillinen tiedosto kohdassa Tutkinnon täydentämisen vaihtoehdot.)

Useat kasvatusta ja ohjausalan perustutkinnon koulutuksen järjestäjät ovat suunnitelleet ja toteuttavat valinnaisina tutkinnon osina kirkon tai kristillisen kasvatukseen liittyviä paikallisia tutkinnon osia. Nämä tutkinnon osat **eivät tuota** kelpoisuutta lastenohjaajan tehtävään. Ne ovat osaamista syventäviä ja täydentäviä tutkinnon osia, ja niitä voi suorittaa myös työuran aikana.

Tutkintotodistus

Kasvatusta ja ohjausalan perustutkinnon tutkintotodistukseen, joka on suoritettu varhaiskasvatukseen ja perhetoiminnan osaamisalalla ja johon kuuluu tutkinnon osa 'Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien työympäristössä (25 osaamispistettä)', on kirjattu kohtaan 'ammattien harjoittamisesta johtuvat erityissäännökset' seuraavat tekstit:

"Tutkintoon kuuluu varhaiskasvatuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:ssä tarkoitettuja opintoja ja se antaa kelpoisuuden varhaiskasvatuslain (540/2018) 28 §:n varhaiskasvatukseen lastenhoitajan tehtäviin."

"Tutkinto sisältää Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan lastenohjaajan tehtävässä tarvittavan erityisosaamisen, ja se antaa pätevyuden seurakunnan lastenohjaajan tehtävään."

Lapsi- ja perhetyön perustutkinnon tutkintotodistukseen on kirjattu tutkinnon suorittamisajankohdan mukaan kohtaan 'ammattien harjoittamisesta johtuvat erityissäännökset' seuraava teksti:

Vuodesta 2018 alkaen:

"Tutkinto sisältää Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan lastenohjaajan tehtävässä tarvittavan erityisosaamisen, ja se antaa pätevyuden seurakunnan lastenohjaajan tehtävään."

TAI

Vuodesta 2009 alkaen:

"Tutkinto sisältää piispainkokouksen 9.9.2009 päätöksen mukaisesti yhteensä vähintään 35 opintoviikon / 52 osaamispisteen laajuiset teologiset sekä seurakunnan ja kirkon työhön liittyvät opinnot. Tutkinto antaa kelpoisuuden Suomen ev.lut. kirkon lastenohjaajan tehtävään."

TAI

Tätä aiemmin:

Kelpoisuuslauseketta ei käytetty, koska kaikki tutkinnon suorittaneet olivat silloisen piispainkokouksen päätöksen (11.3.2003 mukaisesti) kelpoisia seurakunnan lastenohjaajan tehtävään.

Lastenohjaajan nimike

Lastenohjaajan nimikkeellä on tällä hetkellä kaksi merkitystä:

- a) Se on seurakunnan palvelussuhteessa toimivan lastenohjaajan tehtävästä käytetty nimike. **Tätä nimikettä suositellaan käytettäväksi riippumatta työtehtävien sisällöstä.**
- b) Se on kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisalalla suorittaneen henkilön tutkintonimike: niiden, jotka kelpoistuvat varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin tai jotka saavat lisäksi pätevyyden lastenohjaajan tehtäviin seurakunnassa. Se oli myös aiemman lapsi- ja perhetyön perustutkinnon suorittaneen tutkintonimike.

Tutkintonimike on nimike, jota henkilö voi käyttää suoritettuaan hyväksytysti tutkintonimikkeen käyttöön oikeuttavan tutkinnon (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 17 §).

Lastenohjaajan tutkintonimike, jonka saa suoritettuaan Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisalalla tai aiemman lapsi- ja perhetyön perustutkinnon, kattaa toisen asteen ammatillisen perustutkinnon tasoisen osaamisen

- varhaiskasvatuksen,
- varhaispedagogisen toiminnan sekä
- ennaltaehkäisevän perhetoiminnan ja palveluohjauksen toteuttamiseen.

Lastenohjaajan tutkintonimike **ei kata korjaavan ja kuntouttavan perhetyön** osaamista, joka kuuluu seurakunnassa diakonian, nuorisotyön ohjaajan sekä varhaiskasvatuksen ohjaajan viranhaltijoiden ammattikorkeakoulututkinnon tasoiseen osaamiseen. Näiden virkojen tutkintopäätöksissä vaadittavat tutkinnot oikeuttavat korvaavan ja kuntouttavan perhetyön tehtäviin.

Aiempien piispainkokouksen päätösten mukaiset tutkinnot ja koulutukset

- Lapsi- ja perhetyön perustutkinto (180 osaamispistettä, osp, aiemmin 120 opintoviikkoa, ov), jonka tutkintoon kuuluvien pakollisten opintojen tuli sisältää yhteensä vähintään 52 osaamispisteen (aiemmin 35 ov) laajuiset teologiset sekä seurakunnan ja kirkon työhön liittyvät opinnot (piispainkokouksen päätökset 11.2.2003 ja 9.9.2009).

Lapsi- ja perhetyön perustutkinto lakkasi 31.7.2018. Tutkinnon voi suorittaa loppuun siirtymäajalla 31.12.2021 saakka. Vuodesta 2009 alkaen lapsi- ja perhetyön perustutkinnon tutkintotodistuksen kohtaan 'ammatinharjoittamisesta johtuvat erityissäännökset' kirjattiin seuraava teksti: Tutkinto sisältää piispainkokouksen 9.9.2009 päätöksen mukaisesti yhteensä vähintään 35 opintoviikon / 52 osaamispisteen laajuiset teologiset sekä seurakunnan ja kirkon työhön liittyvät opinnot. Tutkinto antaa kelpoisuuden Suomen ev.lut. kirkon lastenohjaajan tehtävään.

- Lastenohjaajan perustutkinto (100 ov) ja lastenohjaajan ammatillinen perustutkinto (100 ov) (piispainkokouksen päätös 12.2.1997)
- Lastenohjaajan opintolinja (2,5 vuotta peruskoulupohjaisena ja 1,5 vuotta ylioppilaspohjaisena) (piispainkokouksen päätös 11.-12.9.1990)
- Lastenohjaaja-leikinohjaaja - kokeilukoulutus (38,5 opintoviikkoa, ov) (piispainkokouksen päätös 17.9.1985)

- Lastenohjaajan kurssimuotoinen koulutus (500 tuntia) ja siihen liittyvä täydennyskoulutus (320 tuntia) (piispainkokouksen päätös (10.-11.9.1975). Lastenohjaajien kurssimuotoinen 500 tunnin koulutus päättyi virallisesti 31.12.1993 ja täydennyskoulutus 31.12.1994.
- Lastenohjaajan kurssimuotoinen koulutus (350 tuntia) (piispainkokouksen päätös 4.12.1970)
- Lapsityönohjaajan, varhaiskasvatuksen ohjaajan tai nuorisotyönohjaajan virkaan kelpoistavat tutkinnot (piispainkokouksen ja kirkkohallituksen päätökset)

Koulutuksen järjestäjät

Seitsemällä kirkollista koulutusta toteuttavalla koulutuksen järjestäjällä (ks. lista alla) on Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon järjestämislupa. He järjestävät myös seurakunnan lastenohjaajan erityisosaamisen sisältävää tutkinnon osaa: 'Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien työympäristössä' (25 osp). Sen voi suorittaa osana tutkintoa tai erillisenä tutkintoa täydentävänä tutkinnon osana.

- [Jyväskylän kr. opisto](#),
- [Kainuun ammattiopisto](#),
- [Kalajoen kr. opisto](#),
- [Portaanpään kr. opisto](#),
- [STEP-koulutuksen](#) Järvenpään, Kaustisen, Lapuan, Pieksämäen, Ruokolahden ja Uudenkaarlepyyn kampukset,
- [Suomen Diakoniaopisto](#) Alppikadun, Lahden ja Oulun kampukset ja
- [Turun kr. opisto](#).